

UPPSALA
UNIVERSITET

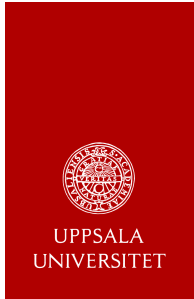
Nyskapande forskning genom nya samarbeten

– Tvärvetenskapens många ansikten –

Claes-Fredrik Helgesson

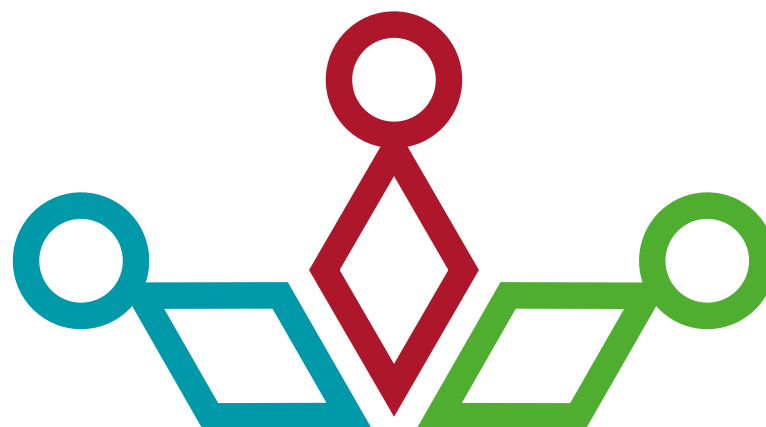
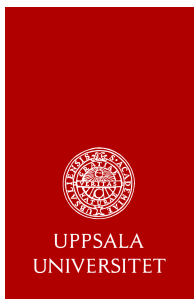
Föreståndare & vetenskaplig ledare, Circus
Centre for Integrated Research on Culture and Society

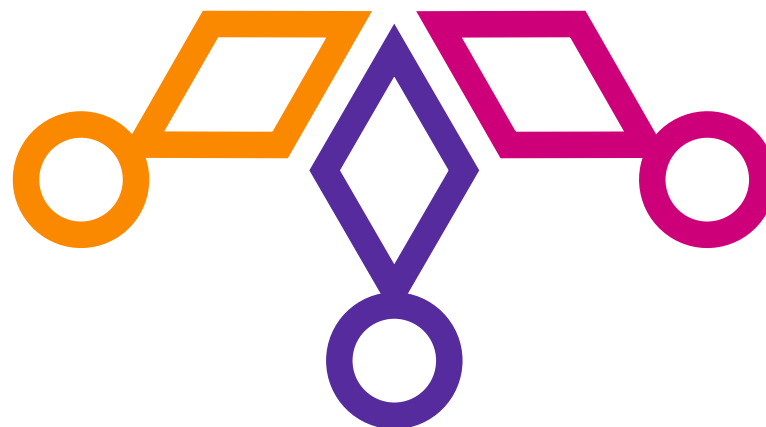

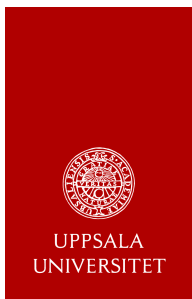
Disposition

- Några ord om Circus på Uppsala universitet
- Tvärvetenskapens många ansikten

Circus är ett program för att hitta nya vägar för vetenskaplig utveckling snarare än ett specifikt vetenskapligt program.

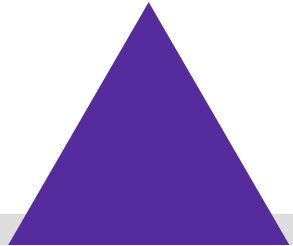

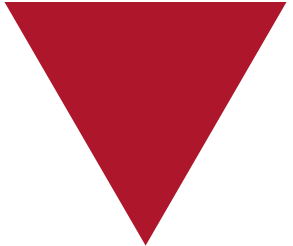

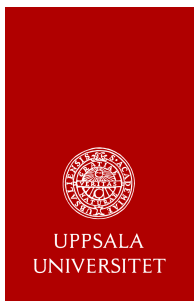
“Syftet med CIRCUS är att:

- stimulera och utveckla problemdriven och tvärgående forskning om kulturella och samhälleliga teman som överskrider etablerade disciplinräns
- främja forskningssamarbete inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap och även med övriga vetenskapsområden inom Uppsala universitet
- stödja mångvetenskaplig forskning med potential att konkurrera om medelstora och stora forskningsanslag från svenska och europeiska finansiärer.
- främja en intellektuell miljö som kombinerar akademisk excellens inom humaniora och samhällsvetenskap med ett engagemang för forskningens ökade synlighet och betydelse i samhället i stort.”

(Circus instruktion, s 1-2)

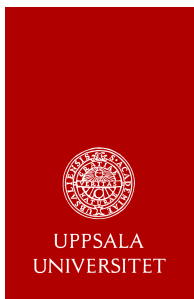

Även
vassa knivar
kan behöva ett
nytt bryne för att
behålla
skärpan!

En liten verksamhet med ett stort uppdrag

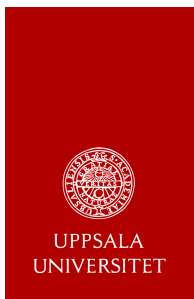

Stimulera nyskapande
forskning av genom att
möjliggöra nya
samarbetsmönster inom...

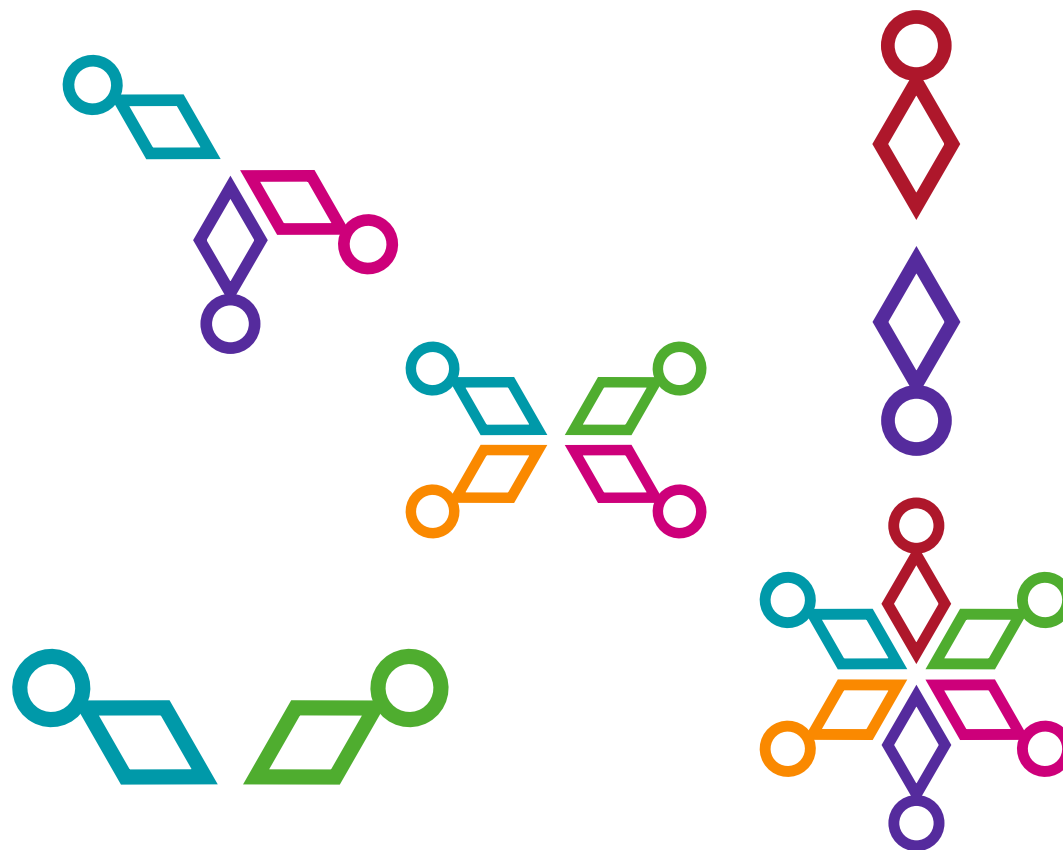
En liten verksamhet med ett stort uppdrag

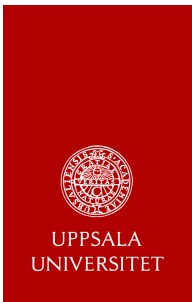
... Vetenskapsområdet för
humaniora och samhällsvetenskap
samt de andra områdena inom
Uppsala universitet.

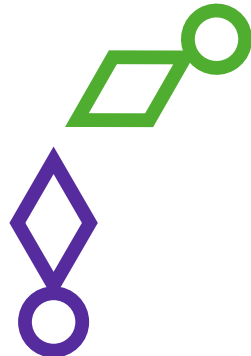
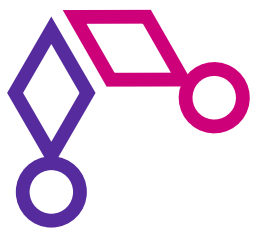
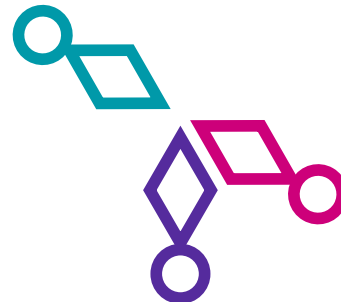
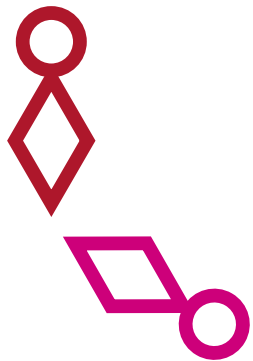
Olika specialiserade evenemang, seminarier och andra initiativ samt symposier med ett bredare tilltal

En bred och differentierad plattform för utveckling av tvärvetenskapliga forskningssamarbeten inom Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap på Uppsala universitet

En rik flora av evenemang och satsningar som inte behöver attrahera "alla"

Fokus på aktiviteter som kan stimulera nya samarbetsmönster bland forskare inom humsamområdet

”... och även med övriga vetenskapsområden inom Uppsala universitet.”

Utlysningar av stöd för forskarnätverk fortsätter

”...engagemang för forskningens ökade synlighet och betydelse i samhället i stort.”

Medverka och stödja utvecklingen av många seminarier, workshops etc

... och gästforskarprogram

Större träffar och symposier

1 jan
2019

1 juli

1 jan
2020

1 juli

1 jan
2021

1 juli

1 jan
2022

1 juli

1 jan
2023

1 april

1 jan
2024

UPPSALA
UNIVERSITET

Centre for Integrated Research on Culture and Society (CIRCUS)

www.uu.se/circus/
info@circus.uu.se

Vad är bra forskning?

Väl genomförd

Bidrar till forskningsfronten

Samhällsrelevant - nyttig

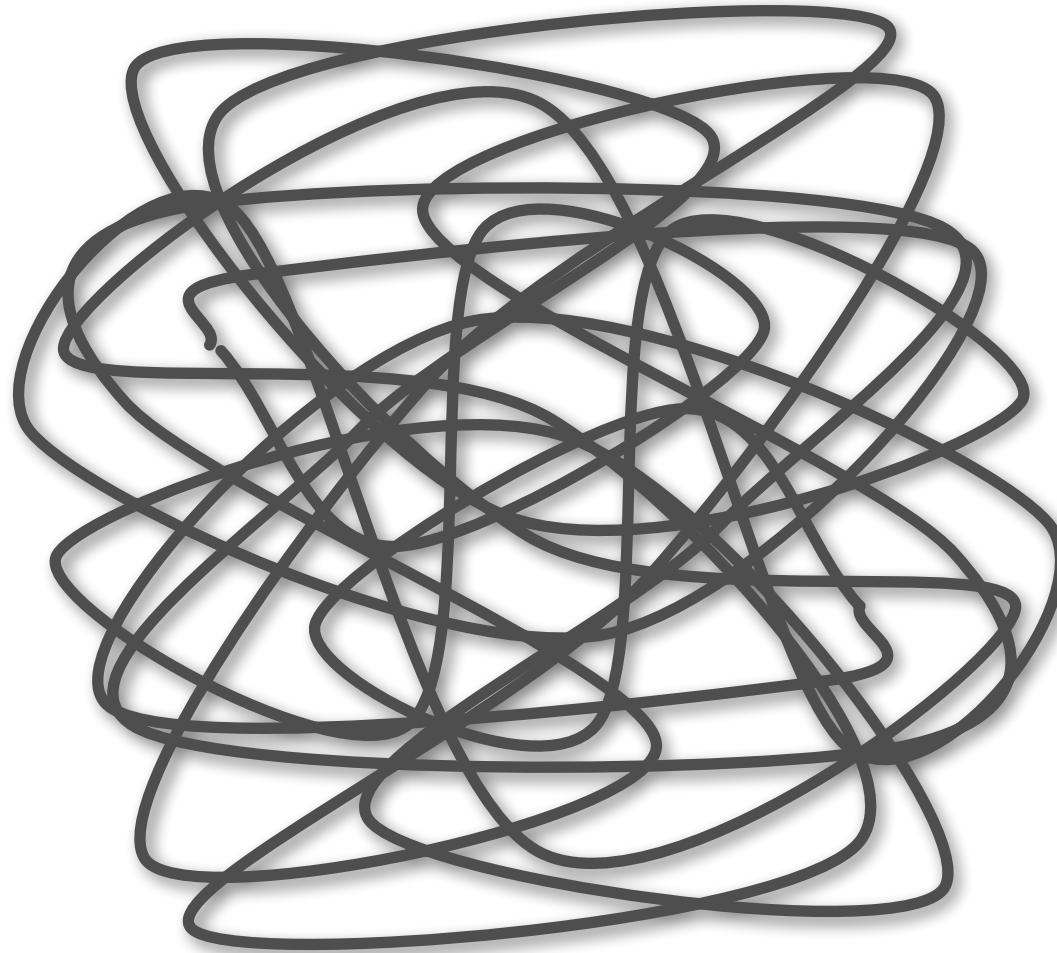
Möjlig att granska

Intressant - tankeväckande

Välciterad

Discipliner och forskningens organisering

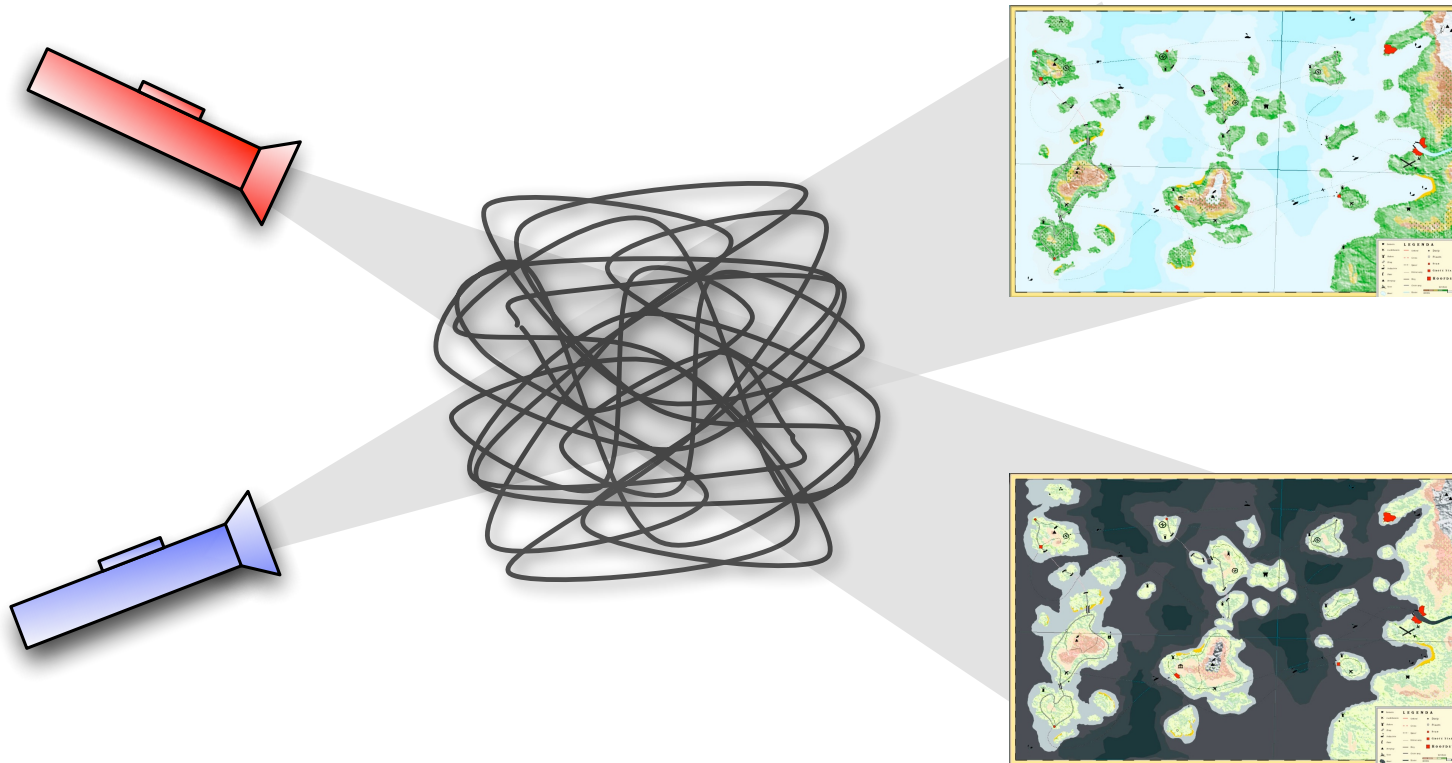
Den där verkligheten...

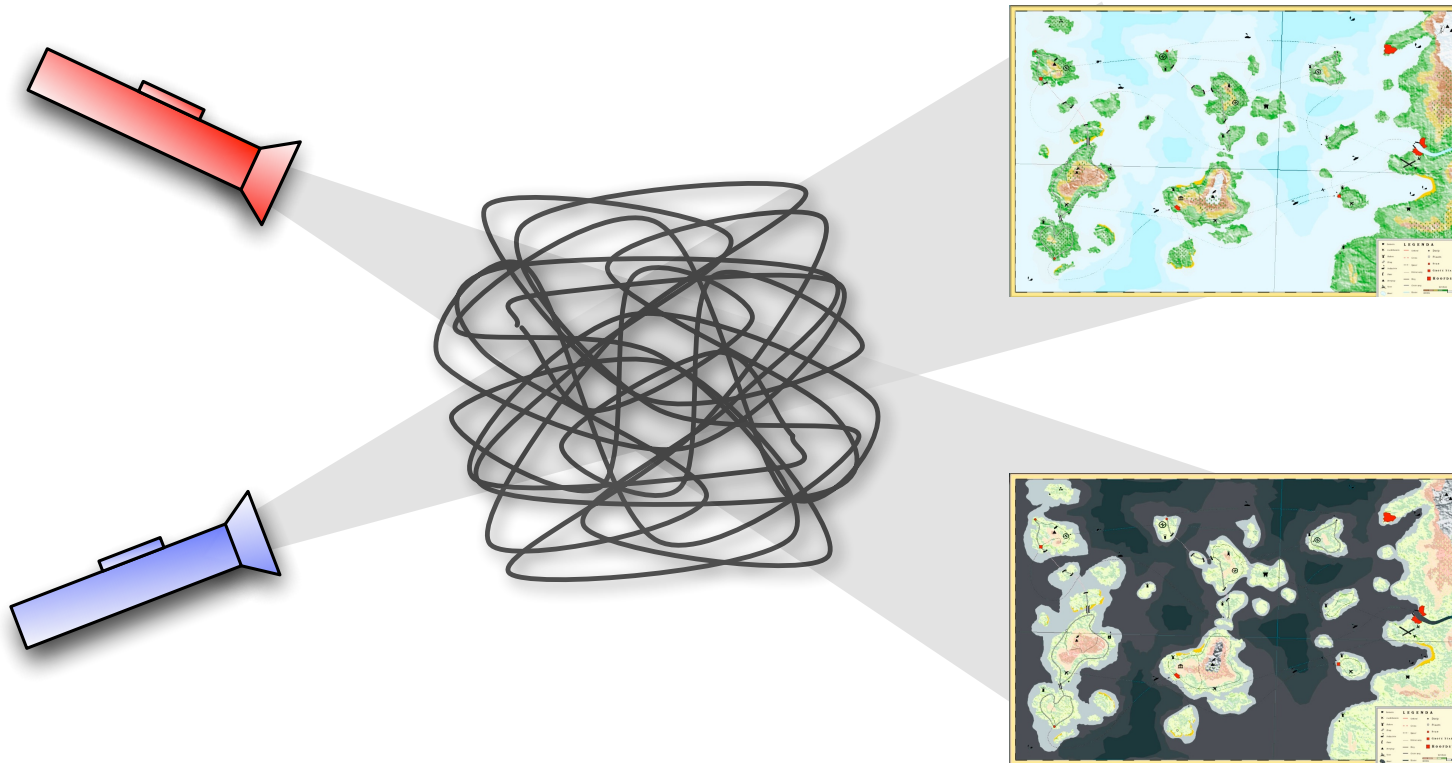
Kartor är praktiska...

... men de kräver en utsiktspunkt

... men de kräver en utsiktspunkt

Vad som ska räknas som bra metod

Definition av relevant forskningsfront

Vad som ska anses vara samhällsrelevant

Hur och vad som ska granskas

Vad som är intressant och tankeväckande

Vilka som ska citeras

“Skarpsynt, men enögd”

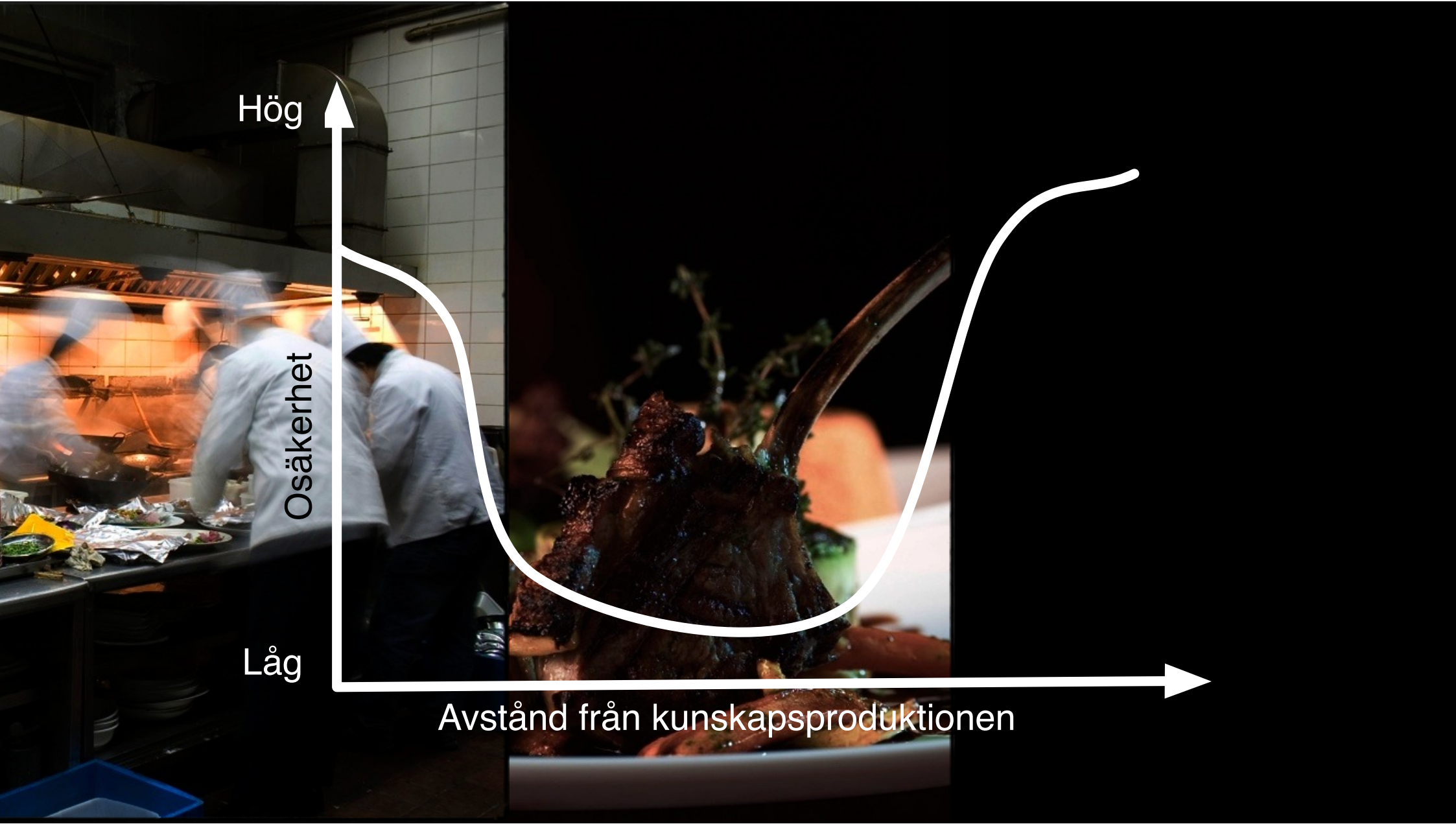

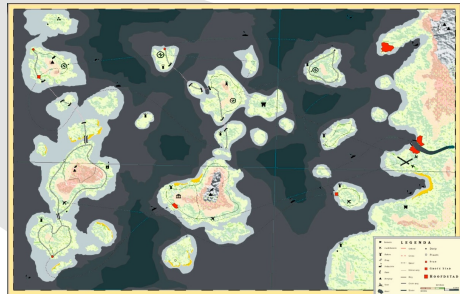
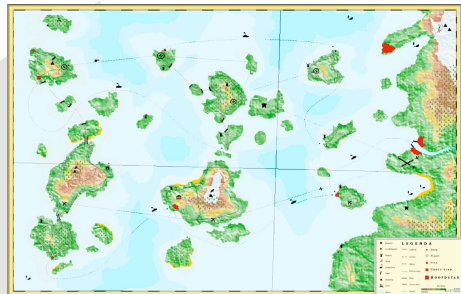
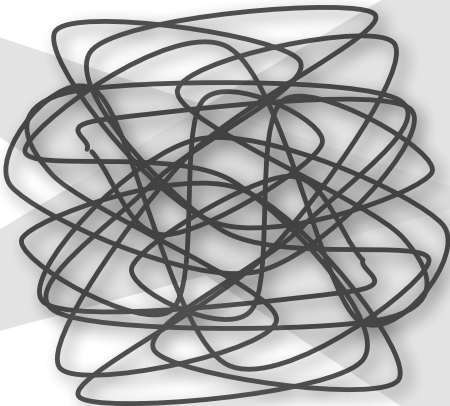
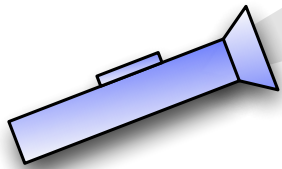
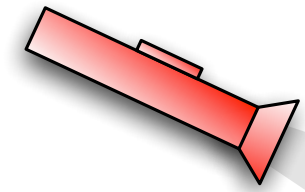

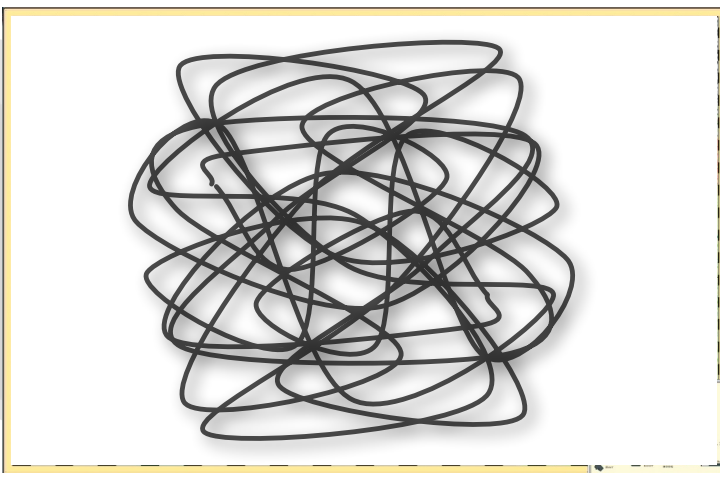
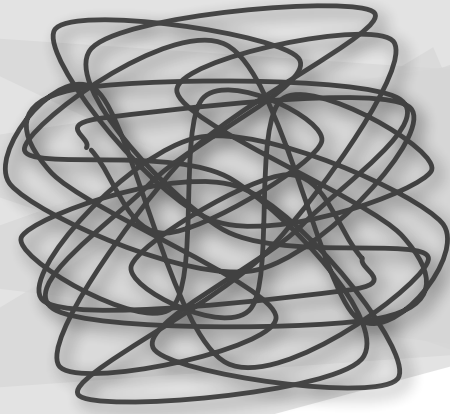
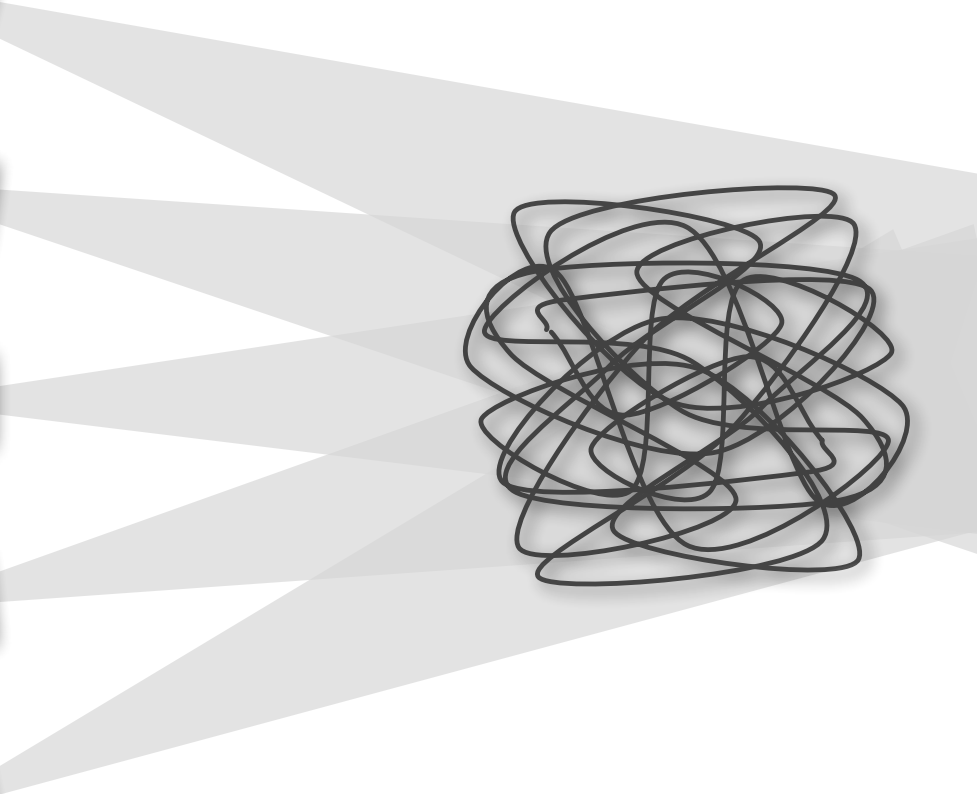
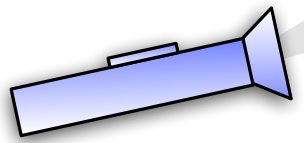
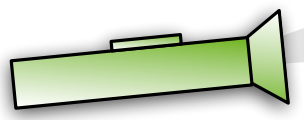
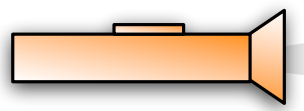
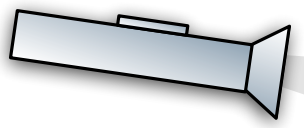
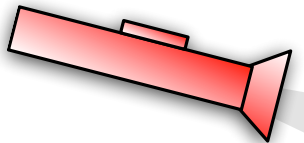
Hög

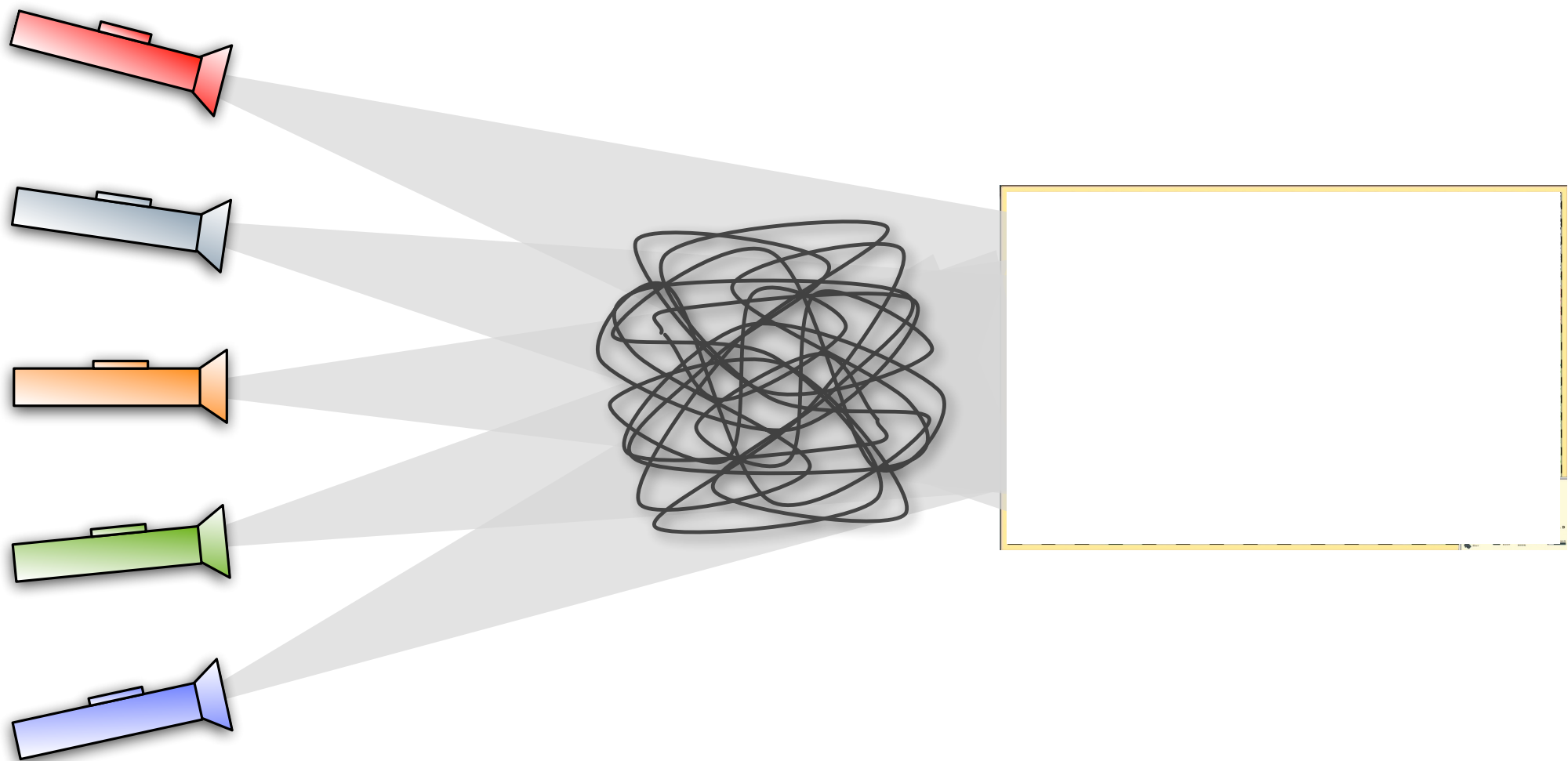
Osäkerhet

Låg

Avstånd från kunskapsproduktionen

“Vidsynt och blind”

Är vi låsta mellan att vara

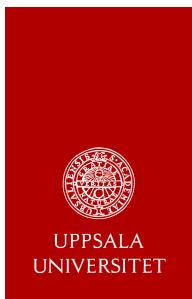
“Skarpsynta och enögda”
eller

“Vidsynta och blindade”

?

Tvärvetenskap!

Tvärvetenskap!?

“Syftet med CIRCUS är att:

- stimulera och utveckla problemdriven och tvärgående forskning om kulturella och samhälleliga teman som överskrider etablerade disciplinräns
- främja forskningssamarbete inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap och även med övriga vetenskapsområden inom Uppsala universitet
- stödja mångvetenskaplig forskning med potential att konkurrera om medelstora och stora forskningsanslag från svenska och europeiska finansiärer.
- främja en intellektuell miljö som kombinerar akademisk excellens inom humaniora och samhällsvetenskap med ett engagemang för forskningens ökade synlighet och betydelse i samhället i stort.”

(Circus instruktion, s 1-2)

UPPSALA
UNIVERSITET

“Syftet med CIRCUS är att:

- stimulera och utveckla problemdriven och tvärgående forskning om kulturella och samhällsliga teman som överskrider etablerade disciplinränsler
- främja forskningssamarbete inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap och även med övriga vetenskapsområden inom Uppsala universitet
- stödja mångvetenskaplig forskning med potential att konkurrera om medelstora och stora forskningsanslag från svenska och europeiska finansiärer.
- främja en intellektuell miljö som kombinerar akademisk excellens inom humaniora och samhällsvetenskap med ett engagemang för forskningens ökade synlighet och betydelse i samhället i stort.”

(Circus instruktion, s 1-2)

Problemdriven och tvärgående
forskning som överskrider
etablerade disciplingränser

Transdisciplinär
forskning

Tvärvetenskap!?

Mångvetenskaplig
forskning

Interdisciplinär forskning

Disciplinär forskning

Samverkan

Interdisciplinär forskning

Transdisciplinär
forskning

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

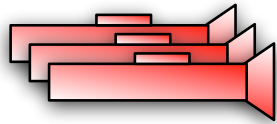
Projektet inte
gränsöverskridande

Interdisciplinär forskning

Transdisciplinär
forskning

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

Enskilda forskare starkt
disciplinärt förankrade

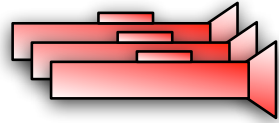
Projektet inte
gränsöverskridande

Interdisciplinär forskning

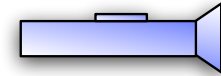
Transdisciplinär
forskning

Projektet
gränsöverskridande

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

Enskilda forskare starkt
disciplinärt förankrade

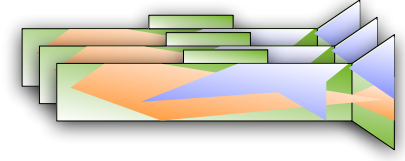
Projektet inte
gränsöverskridande

Projektet
gränsöverskridande

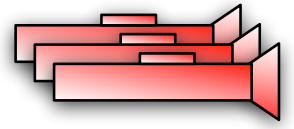
Enskilda forskare
gränsöverskridande

Interdisciplinär forskning

Transdisciplinär
forskning

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

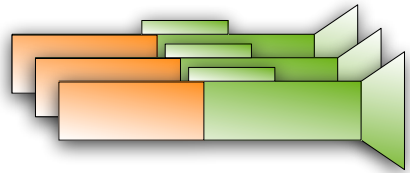

Enskilda forskare starkt
disciplinärt förankrade

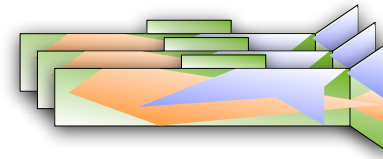
Projektet inte
gränsöverskridande

Enskilda forskare
gränsöverskridande

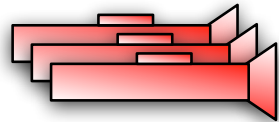
Interdisciplinär forskning

Transdisciplinär
forskning

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

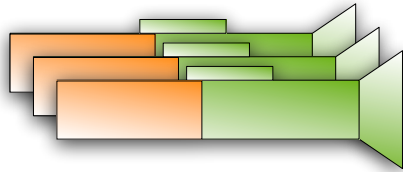
Enskilda forskare starkt
disciplinärt förankrade

Projektet
gränsöverskridande

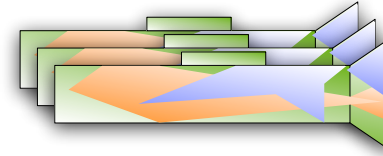
Projektet inte
gränsöverskridande

Enskilda forskare
gränsöverskridande

Interdisciplinär forskning

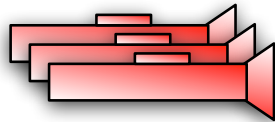

Transdisciplinär
forskning

Projektet
gränsöverskridande

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

Enskilda forskare starkt
disciplinärt förankrade

Light, Ryan, and Jimi Adams. 2017. "A dynamic, multidimensional approach to knowledge production." In *Investigating Interdisciplinary Collaboration*, 127-147. New Brunswick, N.J.: Rutgers University Press.

Vad ska räknas som bra metod?

Var är relevanta forskningsfronter?

Vad ska anses vara samhällsrelevant?

Hur och vad ska granskas?

Vad är intressant och tankeväckande?

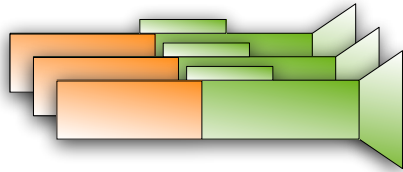
Vilka är adekvata samarbetsparter?

Hur ska rollfördelningen se ut?

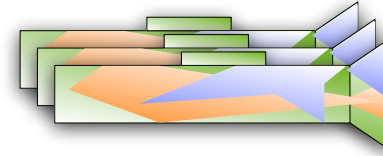
Projektet inte
gränsöverskridande

Enskilda forskare
gränsöverskridande

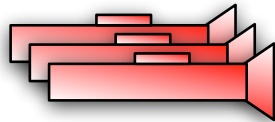
Interdisciplinär forskning

Transdisciplinär
forskning

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

Projektet
gränsöverskridande

Enskilda forskare starkt
disciplinärt förankrade

Light, Ryan, and Jimi Adams. 2017. "A dynamic, multidimensional approach to knowledge production." In *Investigating Interdisciplinary Collaboration*, 127-147. New Brunswick, N.J.: Rutgers University Press.

Ex “Utmaningsdriven mångvetenskaplig forskning”
(Tex Horizon Europe)

Utgångspunkt i ett samhällsrelevant problem

Enskilda discipliner kan inte ensamt hantera problemet

Bidrag till olika discipliner
blir en bieffekt

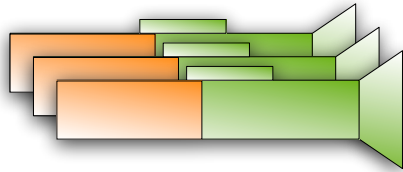

Tydlig rollfördelning för olika medverkande parter

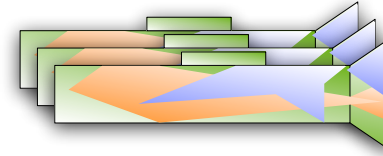
Projektet inte
gränsöverskridande

Enskilda forskare
gränsöverskridande

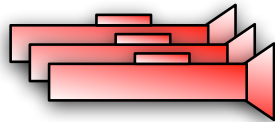
Interdisciplinär forskning

Transdisciplinär
forskning

Disciplinär forskning

Mångvetenskaplig
forskning

Projektet
gränsöverskridande

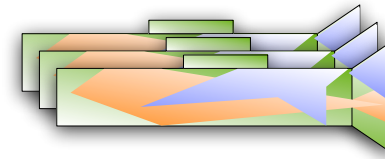
Enskilda forskare starkt
disciplinärt förankrade

Light, Ryan, and Jimi Adams. 2017. "A dynamic, multidimensional approach to knowledge production." In *Investigating Interdisciplinary Collaboration*, 127-147. New Brunswick, N.J.: Rutgers University Press.

Ex “Nyfikenhetsdriven transdisciplinär forskning”

Missnöje med hur etablerade
discipliner definierar
forskningsfronten

Transdisciplinär
forskning

Nya möjligheter med nya gränsöverskridande metoder

Nyfikenhetsdrivet

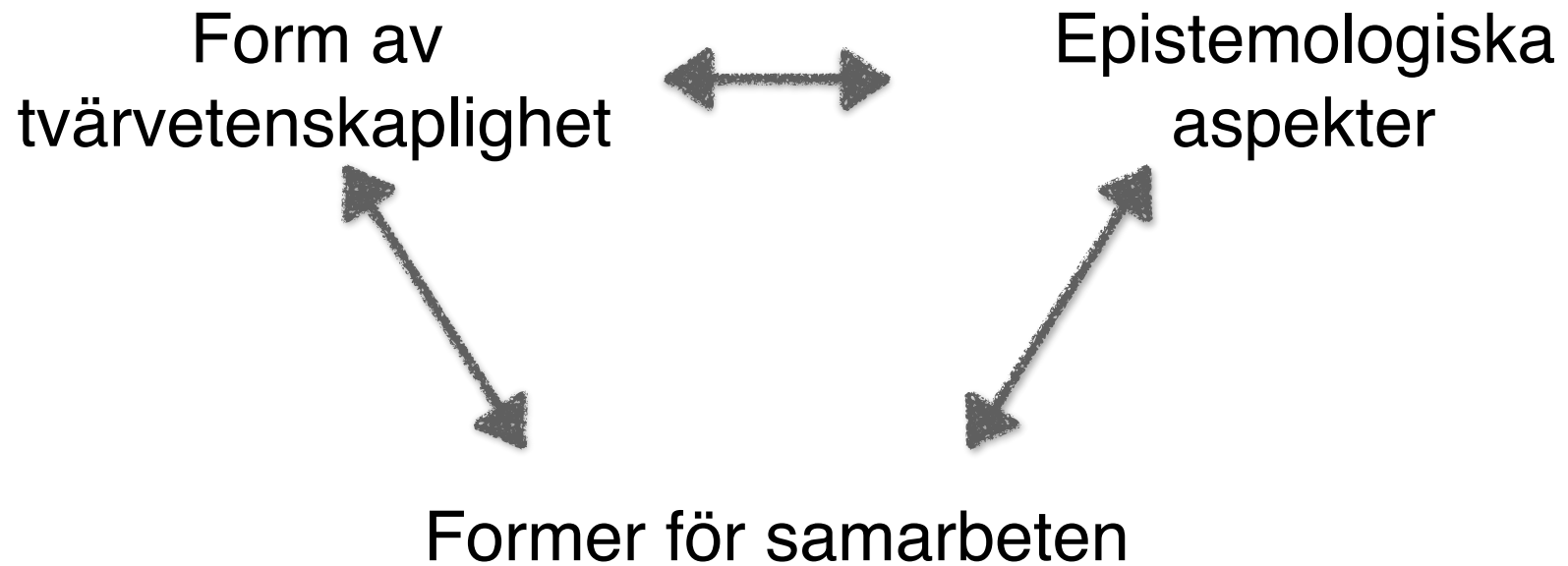
Ev koppling till samhällsrelevans

Möjlig utveckling mot skapande av nya discipliner

Det finns många
tvärvetenskapligheter!

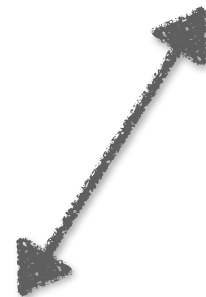
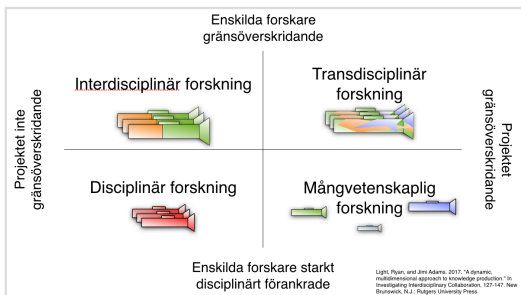
UPPSALA
UNIVERSITET

Form av tvärvetenskaplighet

Epistemologiska aspekter

Former för samarbeten

- Vad ska räknas som bra metod?
- Vad ska anses vara samhällsrelevant?
- Var är relevanta forskningsfronter?
- Hur och vad ska granskas?
- Vad är intressant och tankeväckande?

UPPSALA
UNIVERSITET

“ Att *problematisera* verkligheten är det första steget på vägen till kunskap, och det är ett steg som omöjligt kan överhoppas.”

Johan Asplund, *Om undran inför samhället* (1970)

UPPSALA
UNIVERSITET

claes-fredrik.helgesson@circus.uu.se

info@circus.uu.se

